

Hướng dẫn giải VBT Ngữ Văn 6 tập 1 bài Ông lão đánh cá và con cá vàng ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Dưới đây là cách giải bài Ông lão đánh cá và con cá vàng trong vở bài tập Ngữ Văn 6 tập 1 mà chúng tôi đã chọn lọc và tổng hợp giúp các em học sinh có nguồn tham khảo tốt nhất.

Giải câu 1 trang 81 VBT Ngữ Văn 6 tập 1

Trong truyện, mấy lần ông lão ra biển gọi cá vàng? Việc kể lại những lần ông lão ra biển gọi cá vàng là biện pháp lặp lại có chủ ý của truyện cổ tích. Hãy nêu tác dụng của biện pháp này?

Hướng dẫn giải:

Căn cứ vào các cụm từ “ông lão ... ra biển”, có thể đếm được số lần ông lão ra biển gọi cá vàng. Sự lặp lại này nói được điều gì về ông lão và bà vợ của ông?

Đáp án:

a. Số lần ông lão ra biển gọi cá vàng (không tính lần đầu bắt được cá): 5 lần

- Lần đầu xin một chiếc máng lợn mới
- Lần thứ hai xin một ngôi nhà rộng và đẹp
- Lần thứ ba xin cho mẹ vợ được làm nhất phẩm phu nhân
- Lần thứ tư xin cho mẹ vợ làm nữ hoàng
- Lần thứ năm xin cho mẹ vợ làm Long Vương

b. Tác dụng của biện pháp lặp lại có chủ ý trong truyện cổ tích:

- Sự lặp lại có tính chất tăng tiến thể hiện sự nghiêm trọng ngày càng lớn của sự việc.
- Bộc lộ được bản chất tham lam của mẹ vợ.

Giải câu 2 trang 81 vở bài tập Ngữ Văn 6 tập 1

Mỗi lần ông lão ra biển gọi cá vàng, cảnh biển thay đổi như thế nào? Vì sao?

Hướng dẫn giải:

Cần chú ý các động từ, tính từ miêu tả cảnh biển.

Đáp án:

Lần ra biển thứ mấy?	Cảnh biển	Vì sao cảnh biển lại như vậy
1	Biển gợn sóng êm ả	Mụ vợ chỉ đòi một cái máng lợn
2	Biển xanh đã nổi sóng	Mụ vợ đòi một tòa nhà đẹp
3	Biển xanh nổi sóng dữ dội	Mụ vợ muốn làm một bà nhất phẩm phu nhân
4	Biển nổi sóng mù mịt	Mụ vợ muốn làm nữ hoàng
5	Biển nổi sóng âm ỉ, một cơn giông tố kinh khủng kéo đến	Mụ vợ muốn làm Long Vương ngự trên mặt biển

Giải câu 3 trang 82VBT Ngữ Văn lớp 6 tập 1

Em có nhận xét gì về lòng tham và sự bội bạc của nhân vật mụ vợ? Sự bội bạc của mụ đối với chồng đã tăng lên như thế nào? Khi nào sự bội bạc của mụ đi tới tột cùng? (Chú ý thái độ của mụ đối với cá vàng thể hiện ở ý muốn cuối cùng.)

Hướng dẫn giải:

Cần sắp xếp các hành động và lời nói của nhân vật mụ vợ ông lão đánh cá theo trình tự thời gian như trong câu chuyện kể thì mới thấy được mức độ tăng tiến trong ý nghĩa của chúng.

Đáp án:

a, Những yêu cầu (đòi hỏi) của mụ vợ ông lão theo trình tự trong truyện:

- Lần 1: Mụ vợ chỉ đòi một cái máng lợn
- Lần 2: Mụ vợ đòi một tòa nhà đẹp
- Lần 3: Mụ vợ muốn làm một bà nhất phẩm phu nhân
- Lần 4: Mụ vợ muốn làm nữ hoàng
- Lần 5: Mụ vợ muốn làm Long Vương ngự trên mặt biển

b, Những hành động thể hiện sự bội bạc của mụ vợ đối với chồng:

- Lần 1: Mụ vợ mắng chồng là "Đồ ngốc"
- Lần 2: Mụ quát to hơn, gọi chồng là "Đồ ngu"

- Lần 3: Mắng chồng như tát nước vào mặt, xưng là tao và bắt chồng đi tìm con cá cho mình làm nhất phẩm phu nhân
- Lần 4: Mắng chồng một thôi và bắt chồng xuống quét dọn chuồng ngựa, xưng tao, gọi mày, tát vào mặt ông lão.
- Lần 5: Đuổi ông chồng đi, nổi cơn thịnh nộ và bắt ông lão đi tìm cá vàng lần nữa.

=> **Nhận xét về lòng tham và sự bội bạc của vợ ông lão:**

- Lòng tham của vợ càng lúc càng lớn, những yêu cầu, đòi hỏi ngày càng quá quắt và phi lý.
- Càng thỏa mãn được lòng tham không đáy, vợ ta càng bội bạc với người chồng, người đã giúp vợ nói những mong muốn với cá vàng.

Giải câu 4 trang 82 vở bài tập Văn lớp 6 tập 1

Câu chuyện đã được kết thúc như thế nào? Ý nghĩa của cách kết thúc đó?

Hướng dẫn giải:

Thường thì truyện cổ tích kết thúc có hậu, tạo ra cảnh đoàn viên vui vẻ. Truyện này không như vậy, cảnh kết thúc rất đáng buồn. Em hãy suy nghĩ về cảnh kết thúc này với nhân vật vợ ông lão đánh cá để tìm ra ý nghĩa của cách kết thúc.

Đáp án:

- a, Câu chuyện được kết thúc một cách không có hậu: mọi thứ vợ từng đạt được đều mất hết, chỉ còn lại túp lều nát và cái máng lợn sứt mẻ.
- b, Ý nghĩa của kết thúc đó: Phê phán lòng tham của con người, tham lam sẽ tước đi của con người tất cả.

Giải câu 5 trang 83 VBT Văn lớp 6 tập 1

Thảo luận ở lớp: Cá vàng trù phú vợ vì tội tham lam hay bội bạc? Hãy nêu ý nghĩa tượng trưng của hình tượng con cá vàng?

Hướng dẫn giải:

Hình tượng cá vàng có thể có nhiều ý nghĩa tượng trưng. Em cần suy nghĩ để tìm ra ý nghĩa tượng trưng nào là quan trọng nhất. Đánh dấu x vào ô trống cho những trả lời đúng. Nếu ý nghĩa tượng trưng khác với nội dung cho trước trong phần bài làm, em hãy tự viết ra.

Đáp án:

- Cá vàng trừng trị mẹ vợ vì cả hai tội tham lam và bội bạc
- Ý nghĩa của hình tượng con cá vàng:
  - + Tượng trưng cho nhân dân
  - + Tượng trưng cho công lý
  - + Tượng trưng cho ước mơ về phép màu có thể xảy ra trong cuộc sống của con người.

Giải câu 6 trang 83 vở bài tập Văn lớp 6

Nhân vật ông lão đánh cá trong truyện đáng ca ngợi hay phê phán? Vì sao?

Hướng dẫn giải:

Theo cách nhìn hiện nay thì ông lão đánh cá có vẻ nhu nhược, bắt lức trước mẹ vợ. Liệu người xưa khi sáng tạo truyện cổ tích có nghĩ như ta không? Từ suy nghĩ theo hướng này, hãy tìm xem truyện ca ngợi hay phê phán nhân vật ông lão đánh cá.

Đáp án:

- Theo quan điểm của nhân dân xưa, ông lão đánh cá không đáng bị phê phán vì ông chỉ làm theo lời mẹ vợ. Ông còn đáng ngợi ca ở đức tính nhân hậu, ông đã nghe lời cầu xin của con cá và thả nó về biển. Ông không hề tham lam xin điều gì cho mình và cũng nhận ra được những mong muốn của mẹ vợ là quá quắt.

Giải câu 7 trang 84 VBT lớp 6 tập 1 Ngữ Văn

Hãy so sánh cách kết thúc của các truyện cổ tích đã học với truyện Ông lão đánh cá và con cá vàng xem có gì khác nhau? Cách kết thúc của truyện này có điều gì làm em băn khoăn về số phận của ông lão đánh cá?

Hướng dẫn giải:

Xem lại câu 4 để suy nghĩ thêm về cách kết thúc này.

Đáp án:

- Kết thúc của truyện Ông lão đánh cá và con cá vàng không đi theo hướng có hậu cho như những truyện cổ tích đã học. Đến cuối cùng, mái lều rách nát và chiếc máng lợn sứt mẻ lại quay trở lại.
- Cách kết thúc này khiến chúng ta băn khoăn về số phận của ông lão đánh cá, liệu rằng bà vợ tham lam có bắt ông lão quay lại biển để nài nỉ cá vàng một lần nữa hay không.

Giải câu 8 trang 84 VBT Ngữ Văn lớp 6 tập 1

Có người cho rằng truyện này nên đặt tên là Mụ vợ ông lão đánh cá và con cá vàng. Ý kiến của em thế nào?

Hướng dẫn giải:

Trước khi phát biểu ý kiến, cần lưu ý rằng truyện cổ tích thường kể về cuộc đời của nhân vật chính diện, lấy nhân vật chính làm trung tâm.

Đáp án:

Không đồng ý đổi tên truyện vì:

- Người gặp được cá là ông lão, người trực tiếp tiếp xúc với cá cũng là ông lão.
- Nếu đổi tên truyện như thế vô hình dung biến mụ vợ và thói xấu của mụ ta trở thành phần trung tâm của truyện, người đọc dễ nhầm lẫn rằng truyện có ý đề cao thói tham lam.